

Asia: VN/11284/2022

Valtioneuvoston asetus saamelaisesta ilmastoneuvostosta

Lausunnonantajan lausunto

1 § Tehtävät

Uudessa ilmastolaissa säädetään saamelaisesta ilmastoneuvostosta, joka on riippumaton asiantuntijaelin, jota tässä asetuksessa täsmennetään. Tehtäviksi todetaan:

- (1) lausuntojen antaminen myös muista ilmastopolitiikkaa koskevista valtakunnallisista suunnitelmista kuin ilmastolain 9—12 §:ssä tarkoitetuista suunnitelmista;
- (2) tietopohjan tuottaminen kansallisen ilmastopolitiikan vaikutusten arviointia ja seurantaa varten saamelaiskulttuurin ja saamelaisten oikeuksien näkökulmasta;
- (3) lausuntojen antaminen saamelaisten kotiseutualuetta koskevista paikallisista ilmastosuunnitelmista tai ilmastotoimista;
- (4) muu tietopohjan tuottaminen, joka tukee saamelaiskulttuuria mukaan lukien saamelaisten perinteisiä elinkeinoja ilmastonmuutoksen hillinnässä tai ilmastonmuutokseen sopeutumisessa.

Nämä tehtävät ovat kannatettavia. Ilmastonmuutos on kaikki yhteiskunnan sektorit läpileikkaava merkittävä ongelma, ja täten on kannatettavaa, että lausunnot ulottuvat laajemmalle kuin ilmastolain 9-12 §:ssä tarkoitetut suunnitelmat.

Reilu vihreä siirtymä ja oikeudenmukainen ilmastopolitiikka kattavat myös alkuperäiskansojen oikeudet (Kivimaa ym. 2021). Täten tietopohjan tuottaminen saamelaiskulttuurin ja saamelaisten oikeuksien näkökulmasta on tärkeää, kuin myös lausuntojen antaminen kotiseutualuetta koskevista suunnitelmista ja toimista.

Ilmastonmuutos koskettaa saamelaisten kotiseutualuetta monella eri tavalla. Ilmastonmuutos vaikuttaa kulttuuriin elinkeinoin ja elämään, ja lisäksi ilmastonmuutoksen hillintätoimet, jotka lisäävät esimerkiksi kaivostoimintaa tai energiantuotantoa alueella vaikuttavat myös. Täten tietopohjan tuottaminen, joka tukee saamelaiskulttuuria ja elinkeinoja ilmastonmuutoksen hillinnässä ja sopeutumisessa on tärkeää.

Lähde: Paula Kivimaa, Suvi Huttunen, Anu Lähteenmäki-Uutela, Milja Heikkinen, Sirkku Juhola, Minna Kaljonen, Jukka Käyhkö, Peter Lund, Klemetti Näkkäljärvi & Annukka Vainio (2021). Kuinka

2 § Kokoonpano

Asetuksen kokoonpanoa koskeva linjaus on kannatettava.

3 § Asettaminen ja toimikausi

Linjaus on kannatettava.

4 § Toiminta

Linjaus on kannatettava.

5 § Jäsenen toimikausi

Linjaus on kannatettava.

6 § Palkkiot

Linjaus on kannatettava.

Muut huomiot

-

Paula Kivimaa
Suomen ympäristökeskuksen lausunto